

Пантюхова Анна

аспірант

Київський національний торговельно-економічний університет

м. Київ

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЗВІТНОСТІ ЩОДО ВІДНОВЛЕННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

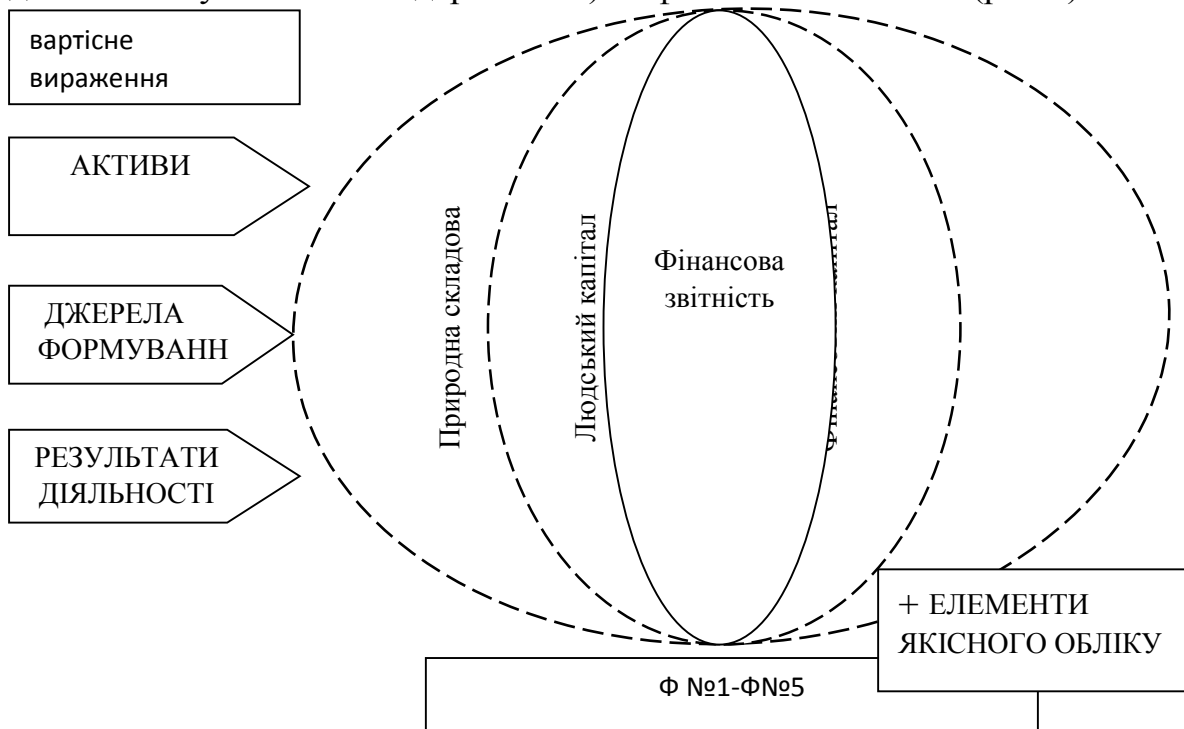
Результат господарської діяльності сільськогосподарських товаровиробників безпосередньо залежить від їх ресурсного потенціалу, зокрема кількісного та якісного складу земельних ресурсів. Ключовим в управлінні земельними ресурсами є інформаційна забезпеченість управлінського персоналу. Проте, при узагальненні облікових даних та складанні звітів (фінансових, статистичних, податкових, управлінських) підприємства стикаються з певними проблемами (вибір ознак групування даних для подальшого їх аналізу; виділення індикаторів для прийняття обґрунтованих управлінських рішень та ін), зумовленими багатогранністю інформаційних вимог користувачів.

Так, у фінансовій звітності узагальнюються дані щодо фінансового стану, результатів діяльності та руху коштів суб'єкта господарювання за звітний період [1]. Інформація про земельні ділянки, що використовуються суб'єктом господарювання на правах власності, відображена узагальнено за статтями звітності відповідно до напрямку їх використання, без ідентифікації в окрему групу «земельні ділянки». «Примітками до фінансової звітності» передбачено виокремлення земельних ресурсів в окрему статтю. Статистична звітність містить дані кількісного характеру, що дозволяє оцінити забезпеченість суб'єкта господарювання земельними ресурсами та визначити показники ефективності виробництва. Податкова ж звітність узагальнює дані кількісного та якісного характеру у вартісній формі (нормативна грошова оцінка).

Такий підхід до формування облікової інформації щодо земельних ресурсів є фрагментарним та не дозволяє виділити інформацію щодо відновлення земельних ресурсів. Тому, при складанні звітності для користувачів з прямим фінансовим інтересом управлінського складу, доцільно використовувати методи управлінського обліку, які забезпечать найбільш оптимальну комбінацію облікових даних якісного та кількісного характеру у вартісному та кількісному вираженні для підвищення обґрунтованості управлінських рішень у сфері ефективного землекористування.

**Міжнародна науково-практична конференція
«Виклики соціально-орієнтованої економіки в євроінтеграційних умовах»**

На основі діючих підходів відображення земельних ресурсів у звітності та урахуванням зарубіжної практики (консультаційний проект Міжнародного стандарту інтегрованої звітності) [2] виділимо основні напрямки її удосконалення для формування цілісного інформаційного блоку щодо природної складової в обліку. На основі проведених досліджень ми дійшли висновку, що інформацію у звітності доцільно групувати окремими інформаційними блоками: природна складова, людський, майновий (ресурси створені в результаті діяльності суб'єкта господарювання) та фінансовий капітал (рис.1).

господарювання

Інформаційний блок щодо природної складової є синтезом якісного та кількісного обліку. Групування проводиться відповідно до прав власності на земельні ресурси та їх стану. Дані фіксуються у кількісному та вартісному вираженні (табл.1).

Перший розділ включає інформацію щодо земельних ресурсів, які використовуються на правах володіння і користування. Класифікація земель проводиться з використанням класифікаційних ознак застосованих при складанні звіту б-зем "Звіт про наявність земель та розподіл їх за власниками землі, землекористувачами, угіддями та видами економічної діяльності" [3] та Земельного кодексу. Інформація групується окремо за власними земельними ресурсами та набутими, що використовуються суб'єктом господарювання на правах користування.

Таблиця 1

Природна складова

Стаття	На початок		На кінець	
	Площа	Вартість	Площа	Вартість
Земельні ділянки				
I. Власні земельні ділянки:				
За категоріями земель				
II. Земельні ділянки на правах користування				
1. Операційна оренда				
За категоріями земель				
2. Емфітевзис				
3. Суперфіцій				
4. Сервітут				
III Земельні ділянки, що підприємством не використовуються (за категоріями земель)				
Надані в оренду				
Суборенду				
Стан земельних ділянок				
використовуються оптимально				
піддані деградації:				
антропогенного характеру				
техногенного характеру				
непридатні до використання				
Витрати на відновлення земельних ділянок				
I. Власні земельні ділянки	x			
1. Забезпечення відновлення земельних ділянок	x			
Перелік проведених заходів	x			
2. Капітальні витрати на поліпшення земель	x			
II. Земельні ресурси на правах користування				
1. Напрямки відшкодування втрат ґрунтового покриву	x			
Перелік проведених заходів	x			
Природні ресурси	x			
Біологічні активи	x			

Окремо групуються земельні ресурси за категоріями, що не використовуються суб'єктом господарювання і надані в оренду чи суборенду, чи використовуються на правах користування іншим суб'єктом господарювання. Інформація щодо стану, придатності до використання, земельних ресурсів групується щодо всіх наявних земельних ресурсів і власних, і залучених. Заходи щодо відновлення ґрунтового покриву земель у пропонованій формі визначаються з урахуванням класифікацій наведених у статистичній формі № 1 «Відходи».

**Міжнародна науково-практична конференція
«Виклики соціально-орієнтованої економіки в євроінтеграційних умовах»**

Така структура звітності дозволить сформувати необхідний інформаційний базис щодо стану земельних ресурсів, провести аналіз впливу їх кількісного та якісного складу на результативність діяльності суб'єкта господарювання та забезпечить контроль за обраною моделлю поведінки в довгостроковій перспективі та, за необхідності, скоригувати параметри прийнятої моделі з урахуванням особливостей аграрної сфери.

Список використаних джерел

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1046.172.0>
2. Консультаційний проект Міжнародного стандарту інтегрованої звітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.theiirc.org/consultationdraft2013/>
3. Інструкція з заповнення державної статистичної звітності з кількісного обліку земель (форми NN 6-зем, 6а-зем, 6б-зем, 2-зем) від 05.11.1998 № 377: Держкомстат України. [Електронний ресурс]: Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0788-98>
4. Земельний кодекс України: станом на 05.04.15 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>